

Bruxelles, den 16. juli 2026
(OR. en)

12037/26

POLCOM 279
SPG 5

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	16. juli 2026
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	JOIN(2026) 16 final
Vedr.:	FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET om arrangementet med generelle toldpræferencer for perioden 2023-2025

Hermed følger til delegationerne dokument JOIN(2026) 16 final.

Bilag: JOIN(2026) 16 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 16.7.2026
JOIN(2026) 16 final

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om arrangementet med generelle toldpræferencer for perioden 2023-2025

{SWD(2026) 184 final} - {SWD(2026) 185 final} - {SWD(2026) 186 final} -
{SWD(2026) 187 final} - {SWD(2026) 188 final} - {SWD(2026) 189 final} -
{SWD(2026) 190 final} - {SWD(2026) 191 final} - {SWD(2026) 192 final}

1. INDLEDNING OG HOVEDPUNKTER

Den generelle toldpræferenceordning (GSP) er et centralt redskab, hvormed Den Europæiske Union (EU) støtter lavindkomstlande og mellemindkomstlande i den nederste halvdel i deres bestræbelser på fattigdomsbekæmpelse, økonomisk vækst og bæredygtig udvikling. EU giver ensidigt sådanne lande præferenceadgang til EU-markedet ved at afskaffe eller nedsætte importtolden. De mindst udviklede lande (LDC-lande) nyder godt af told- og kvotefri adgang. For at fremme bæredygtighed skal GSP-begunstigede lande gennemføre deres forpligtelser i henhold til specifikke internationale konventioner og aftaler vedrørende menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og klima samt god regeringsførelse for så vidt angår narkotikakontrol og korruptionsbekæmpelse.

Regelmæssig overvågning og rapportering er en del af gennemførelsen af GSP som fastsat i GSP-forordningen¹. Ligesom den foregående udgave² vedtages denne femte rapport³ til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af GSP i fællesskab af Europa-Kommissionen (Kommissionen) og den højtstående repræsentant i lyset af betydningen af GSP også for EU's bredere udenrigspolitik og optræden udadtil. Dette er den sidste rapport i henhold til den gældende GSP-forordning. Den markerer overgangen til den nye GSP-forordning, som fra den 1. januar 2027 navnlig vil indeholde skærpede krav vedrørende bæredygtighed og gennemsigtighed.

Denne rapport omhandler gennemførelsen af og virkningerne af GSP i perioden 2023-2025 ("rapporteringsperioden") gennem dens tre ordninger: 1) den almindelige GSP-ordning for lavindkomstlande og mellemindkomstlande i den nederste halvdel⁴, 2) den særlige ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse (GSP+), som er tilgængelig for de begunstigede lande under den almindelige GSP-ordning, der påtager sig yderligere bæredygtighedsforpligtelser⁵, og 3) "alt undtagen våben-ordningen" (EBA), der gælder for mindst udviklede lande (LDC-lande). I år markeres 25 års jubilæet for EU's EBA-instrument.

På nuværende tidspunkt nyder 65 udviklingslande godt af EU's GSP, hvoraf 44 er LDC-land. Det svarer til over 3 mia. mennesker på verdensplan, hvoraf mere end 1 mia. lever i LDC-lande. I 2024 opnåede GSP-begunstigede lande anslåede besparelser på 5 mia. EUR som følge af toldpræferencer, hvoraf EBA-begunstigede lande tegnede sig for over 3 mia. EUR.

De største begunstigede under ordningen er Bangladesh (19 mia. EUR i EU-import med anvendelse af EBA-præferencer i 2024), Indien (import til EU på 11,7 mia. EUR med anvendelse af præferencer under den almindelige GSP-ordning) og Pakistan (import til EU på 7,1 mia. EUR med anvendelse af GSP+-præferencer). Beklædning er langt den største sektor og tegner sig for 59 % af al handel under GSP-ordningen.

Ud over de handelsmæssige og økonomiske fordele er GSP fortsat et attraktivt og effektivt incitament til bæredygtig udvikling i de begunstigede lande for så vidt angår sociale, miljømæssige og klimarelaterede spørgsmål, baseret på internationalt anerkendte normer og standarder. EU's overvågning og engagement i forbindelse med GSP spiller en central rolle: GSP+ fremmer navnlig et struktureret samarbejde mellem EU-institutionerne, de begunstigede landes regeringer og civilsamfundet. Det understøtter gennemførelsen af internationale forpligtelser vedrørende menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, klima og miljø og bidrager til at styrke antikorrupsions- og retsstatsreformer. Ordningen sikrer fortsat en balance mellem at fremme de begunstigede landes potentiale for handelsvækst og at fremme fælles værdier og bæredygtigheds mål. Fremme af handelen med GSP-begunstigede lande gennem toldbesparelser understøtter også EU's økonomi og virksomheder, samtidig med at ordningen beskytter EU's økonomiske interesser og de følsomme sektors konkurrenceevne.

Denne rapport ledsages af ni landespecifikke arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene (SWD'er), ét for hvert af de nuværende otte GSP+-begunstigede lande Bolivia, Kap Verde, Kirgisistan, Mongoliet, Pakistan, Filippinerne, Sri Lanka og Usbekistan og ét for EBA-landene, der er omfattet af øget samarbejde (Bangladesh, Cambodja og Myanmar). Rapporten afspejler Kommissionens tjenestegrenes og Tjenesten for EU's Optræden Udadtils (EU-Udenrigstjenesten) samarbejde med de begunstigede landes myndigheder, civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter og erhvervslivet, herunder gennem overvågningsmissioner til GSP+-begunstigede lande og øget samarbejde med visse centrale EBA-begunstigede lande. Rapporten bygger også på og inddrager, hvor det er relevant, resultaterne fra internationale overvågningsorganer på områder, der vedrører GSP-betingelserne for begunstigede lande.

2. DEN LOVGIVNINGSMÆSSIGE UDVIKLING I RAPPORTERINGSPERIODEN

a) Udviklingen i gennemførelsen

I rapporteringsperioden vedtog Kommissionen flere retsakter vedrørende gennemførelsen af GSP-forordningen:

- Landes overgang væk fra GSP: Indonesien har i tre på hinanden følgende år været klassificeret af Verdensbanken som mellemindkomstland i den øverste halvdel og udgår derfor af GSP pr. 1. januar 2027⁶. For Kenyas vedkommende vil den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Kenya (EPA), som har fundet anvendelse siden den 1. juli 2024, fuldt ud erstatte GSP pr. 1. januar 2027⁷.
- Overgang fra EBA til almindelig GSP: Bhutan udtrådte af sin status som mindst udviklet land (LDC-land) den 13. december 2023 på grundlag af en FN-afgørelse. Efter en treårig overgangsperiode vil Bhutan derfor ikke længere nyde godt af EBA-præferencerne og overgå til almindelig GSP pr. 1. januar 2028.⁸ Tilsvarende udtrådte São Tomé og Príncipe af sin LDC-status den 13. december 2024 og overgår til almindelig GSP pr. 1. januar 2029.⁹
- Sårbarhedstærskler: Som følge af ændringerne af listen over begunstigede lande blev den sårbarhedstærskel, der er relevant for GSP+, revideret¹⁰.
- Varegraduering: De almindelige GSP-toldpræferencer blev suspenderet for årene 2023-2025¹¹¹² for flere varer med oprindelse i Indien, Indonesien og Kenya, efter at de relevante importtærskler var nået, og efterfølgende [også for året 2026].¹³
- Beskyttelsesforanstaltninger: I 2024 blev der efter genåbningen af undersøgelsen genindført generelle beskyttelsesforanstaltninger for eksporten af indica-ris fra Cambodja og Myanmar.¹⁴ I 2025 blev der indført særlige landbrugsbeskyttelsesforanstaltninger for importen af ethanol med oprindelse i Pakistan.¹⁵

b) GSP efter 2026

Det forventes, at antallet af GSP-begunstigede lande vil falde yderligere fremover. Hvad angår forestående udtrædelser, er to GSP+-begunstigede lande blevet klassificeret af Verdensbanken som mellemindkomstlande i den øverste halvdel (Kap Verde i 2025 og Mongoliet i 2024 og 2025). Hvis de klassificeres således i tre på hinanden følgende år, vil de ikke længere være omfattet af GSP. Desuden forventes flere af de nuværende EBA-begunstigede lande i de kommende år at udtræde af deres LDC-status. Disse lande (jf. afsnit 4c for nærmere oplysninger) vil udgå af EBA efter en treårig overgangsperiode efter deres udtræden af LDC-status og vil derefter sandsynligvis overgå til den almindelige GSP-ordning, medmindre de med held ansøger om den mere fordelagtige GSP+-status.

Den 22. september 2021 fremlagde Kommissionen et lovgivningsforslag om EU's nye generelle toldpræferenceordning for perioden 2024-2033¹⁶. Da EU's nye GSP endnu ikke var vedtaget i 2023, forlængede medlovgiverne anvendelsesperioden for den nuværende GSP-forordning indtil den 31. december 2027¹⁷. Den nye GSP-forordning for 2027-2036 blev vedtaget den 17. juni 2026 og finder anvendelse fra den 1. januar 2027.¹⁸

Enigheden om den nye forordning er en vigtig milepæl og sikrer, at EU fortsat støtter udviklingslandene i deres bestræbelser på økonomisk vækst og bæredygtig udvikling på grundlag af en retfærdig og forudsigelig ramme. Den nye forordning fastholder EU's generøse tilgang til toldindrømmelser for import fra udviklingslande. Den viderefører hovedlinjerne i den tidligere lovgivning for at sikre kontinuitet og forudsigelighed for GSP-begunstigede lande og deres eksportører samt for EU-importører.

Den nye forordning tilføjer fem nye internationale konventioner¹⁹ til listen over GSP-relevante instrumenter, som GSP-begunstigede lande skal overholde (GSP-vilkårene, se afsnit 3c), og indfører Parisaftalen om klimaændringer, som erstatter Kyotoprotokollen²⁰. Den nye forordning indfører mulighed for tilbagetrækning af ordningen i tilfælde af alvorlige og systematiske overtrædelser af principperne i konventionerne om miljø, klima og god regeringsførelse samt i tilfælde af alvorlige og systematiske mangler med hensyn til opfyldelsen af den folkeretlige forpligtelse til at tilbagetage et begunstiget lands egne statsborgere i forbindelse med irregulær migration. Den nye ordning vil forbedre overvågningen, gennemsigtigheden og civilsamfundets inddragelse og indføre en hasteprocedure for tilbagetrækning i tilfælde af særlig alvorlige overtrædelser. Den vil også gøre beskyttelsesmekanismerne mere effektive til at håndtere tilfælde, hvor en kraftig stigning i importen fra et begunstiget land kan skade producenter i EU.

For at bevare GSP+-status efter den nye GSP-forordning skal de nuværende GSP+-begunstigede lande ansøge på ny. Alle ansøgere om GSP+ skal indgive en handlingsplan for en effektiv gennemførelse af ordningen efter de nye regler. Nuværende GSP+-begunstigede lande vil få en overgangsperiode på to år frem til udgangen af 2028, og Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten står rede til at støtte de begunstigede lande i genansøgningsprocessen.

3. VIRKNING AF GSP

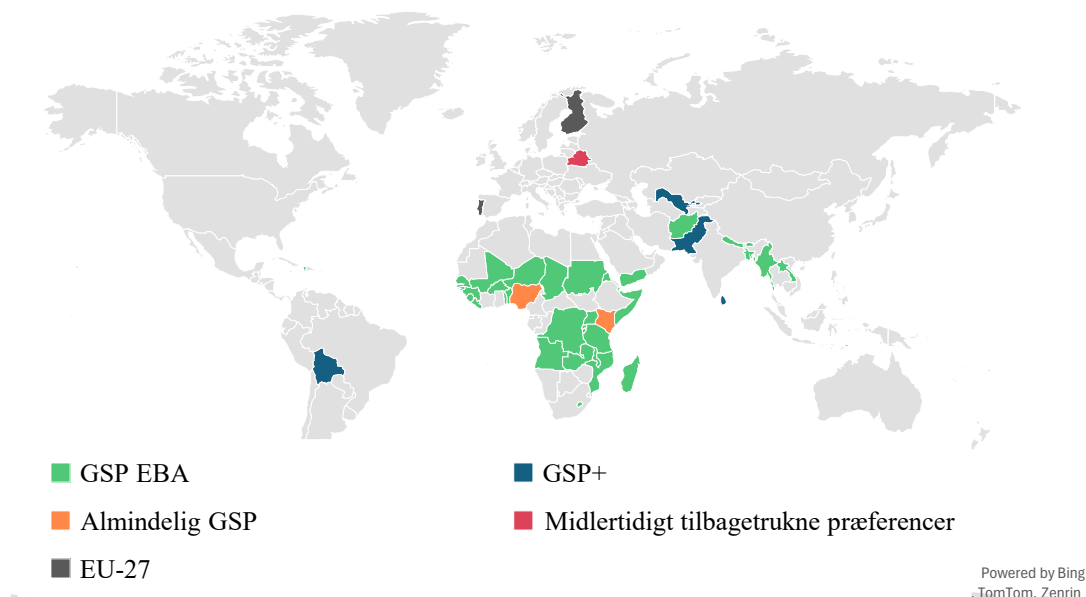
a) Handelskonsekvenser 2022-2024²¹

GSP omfatter tre ordninger, der svarer til de begunstigede landes udviklingsniveau og forpligtelser:

- Den almindelige GSP-ordning gælder for støtteberettigede lavindkomstlande og mellemindkomstlande i den nederste halvdel, som ikke har andre præferentielle handelsordninger med EU. Ordningen giver toldnedsættelser for 66 % af toldpositionerne ved import til EU, hvoraf 26 % er toldfrie. 11 lande nyder i øjeblikket godt af denne ordning.²²
- GSP+ er en særlig ordning, der giver GSP-begunstigede lande under den almindelige ordning toldfri adgang for 66 % af toldpositionerne, forudsat en effektiv gennemførelse af centrale internationale konventioner og aftaler om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø, klima og god regeringsførelse. Otte lande nyder i øjeblikket godt af denne ordning²³.

- EBA er udformet for LDC-lande og giver toldfri adgang for al import til EU, undtagen våben og ammunition. EU tilbyder denne ordning uden udløbsdato. 46 lande nyder godt af EBA, hvoraf to (Bhutan og São Tomé og Príncipe) ikke længere har LDC-status, men som ifølge GSP-forordningen fortsat kan nyde godt af EBA i overgangsperioden.

Figur 1: GSP-begunstigede lande

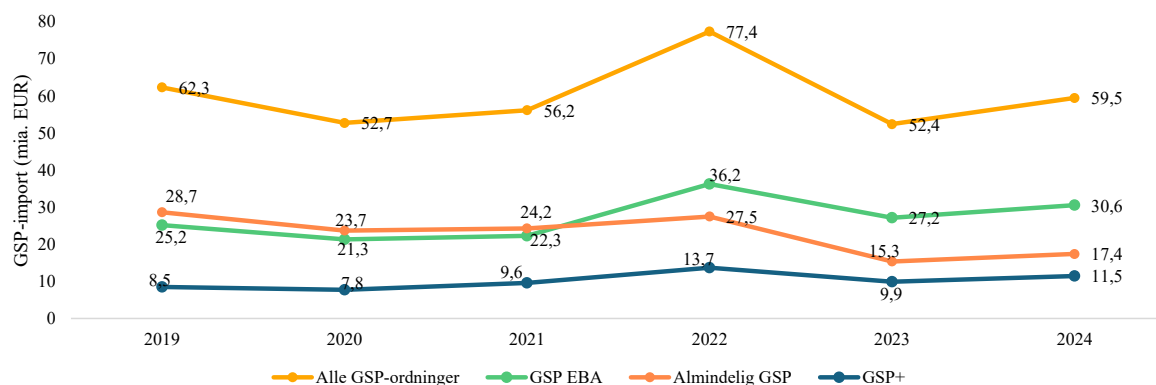

Bemærk: Grå områder angiver lande, der ikke er omfattet af EU's GSP.

I 2024 importerede EU varer for næsten 60 mia. EUR inden for rammerne af GSP-præferenceordningen til gavn for både partnerlandene og EU-importører og -forbrugere. Heraf blev lidt over 50 %, svarende til 30 mia. EUR, importeret under EBA-ordningen, 11,5 mia. EUR fra GSP+-begunstigede lande og omkring 17 mia. EUR fra GSP-begunstigede lande under den almindelige ordning.

EU-import efter GSP-ordning

Figur 2. Udvikling i EU-importen under de tre GSP-ordninger

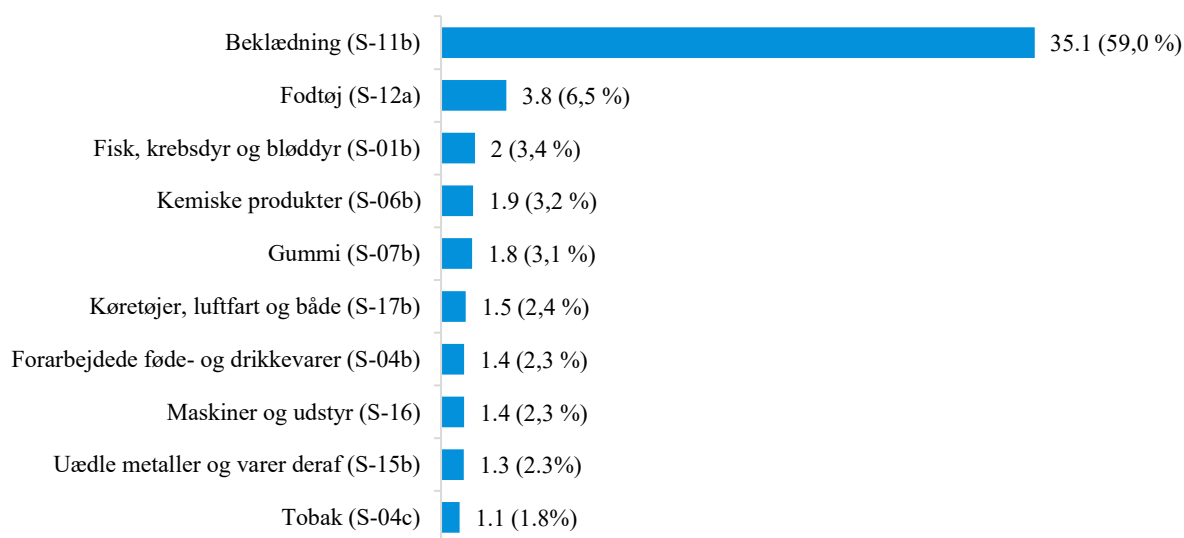

Importen inden for rammerne af GSP steg fra omkring 52 mia. EUR i 2023 til 59 mia. EUR i 2024, men lå under topniveauet i 2022, hvor importen ved anvendelse af GSP-præferencer

nåede op på omkring 77 mia. EUR, og under niveauet før covid-19-pandemien på 62 mia. EUR i 2019. Genopretningen efter covid-19, kombineret med Ruslands angrebskrig mod Ukraine, som udløste en energikrise, pressede de globale priser og dermed værdien af EU-importen op på rekordniveauer i 2022. Da genopretningen efter covid-19 aftog, og energipriserne faldt fra 2023 og frem, normaliseredes handelstallene²⁴. Desuden er Vietnam ikke længere begunstiget under den almindelige GSP-ordning fra den 1. januar 2023 efter indgåelsen af en frihandelsaftale med EU. Dette reducerede også handelen under de almindelige GSP-præferencer med flere mia. EUR.

Vigtigste produktsnit omfattet af GSP

Figur 3: Vigtigste produktsnit for import under GSP (almindelig GSP, GSP+ og EBA) i 2024 (mia. EUR og som andel af den samlede import)

I 2024 var beklædning (S-11b)²⁵ langt den sektor, der nød mest godt af GSP, med import til EU under ordningen på 35,1 mia. EUR, svarende til 59 % af al handel under GSP. De næststørste sektorer var fodtøj (S-12a) (3,8 mia. EUR) og fisk, krebsdyr og bløddyr (S-01b) (2 mia. EUR). I alle år i rapporteringsperioden var beklædning (S-11b) den største sektor. Maskiner og udstyr (S-16) faldt imidlertid i betydning (fra 2. plads i 2022 til 8. plads i 2024), mens kategorier som køretøjer, luftfart og både (S-17b) og forarbejdede føde- og drikkevarer (S-04b) har været blandt top 10 siden 2022.

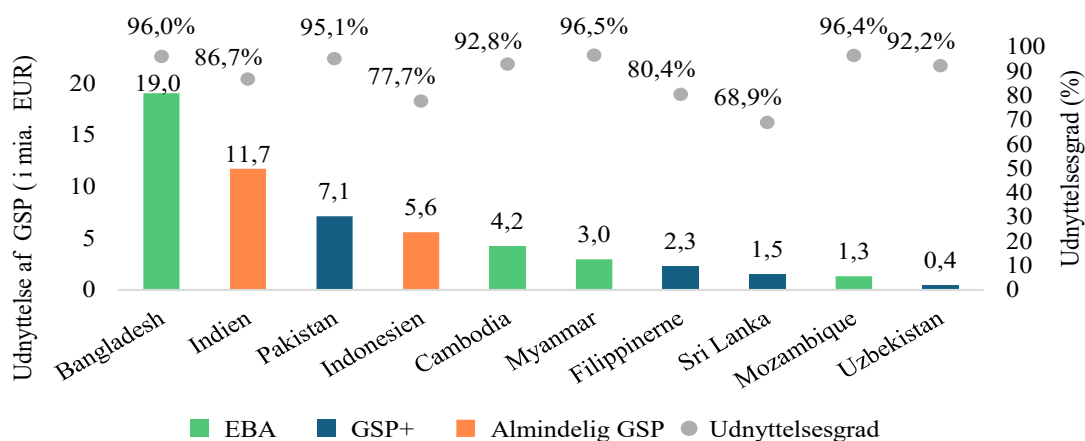
Toldbesparelser under GSP

Toldfritagelser
På 5 mia. EUR

Takket være GSP opnåede de begunstigede lande under de tre ordninger i 2024 anslåede toldnedsættelser eller toldfritagelser på 5 mia. EUR, idet EBA-landene tegnede sig for mere end 3 mia. EUR af det samlede beløb²⁶. Toldbesparelserne tilfalder både eksportører i GSP-begunstigede lande og EU-importører og gavner dermed også EU-virksomheder og -forbrugere.

De lande, der anvender GSP mest

Figur 4: De 10 lande med den højeste værdi af GSP-udnyttelse i 2024

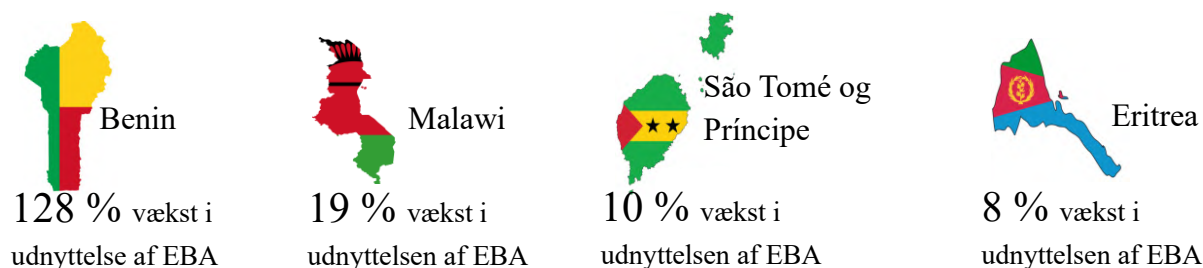
Præferenceudnyttelsesgraden er forholdet mellem den import fra et bestemt land, som udnyttede præferencerne, og den import, der teoretisk set var berettiget til GSP-præferencer. I gennemsnit var præferenceudnyttelsesgraden 88,8 % for al import til EU, der er omfattet af GSP, i 2024. For LDC-landene under EBA når den i gennemsnit op på 94,5 %. Nogle lande opnår en udnyttelsesgrad på 100 % i visse afsnit, f.eks. Etiopien for afskårne blomster (afsnit S02-a). Årsagerne til, at 100 % af de tilgængelige toldindrømmelser under GSP ikke udnyttes, er komplekse, men omfatter bl.a. utilstrækkeligt kendskab til ordningen, administrative mangler og sameksistens med alternative handelsordninger.

I 2024 havde Bangladesh den højeste værdi af eksport til EU under anvendelse af GSP-præferencerne, nemlig 19 mia. EUR, med en høj udnyttelsesgrad på 96 %. Herefter fulgte Indien med import til EU på 11,7 mia. EUR under anvendelse af den almindelige GSP-ordning og med en lavere udnyttelsesgrad på 87 %. Blandt de GSP+-begunstigede lande skiller Pakistan sig ud med GSP+-import til EU på 7,1 mia. EUR og en præferenceudnyttelsesgrad på 95,1 %, mens Usbekistan kom med blandt de 10 største GSP-begunstigede lande samlet set, siden landet tilsluttede sig GSP+ i 2021.

Lande med den højeste vækst i udnyttelsen af GSP

I perioden 2022-2024 registrerede Benin den højeste vækst i udnyttelsen af GSP-præferencer med en stigning på 128 % fra 5,1 mio. EUR i 2022 til 11,7 mio. EUR i 2024. Malawi lå på andenpladsen med hensyn til væksten i udnyttelsen af GSP med en stigning på 19 % i samme periode, hvilket bidrog til en stigning på 13 % i landets samlede eksport til EU. São Tomé og Príncipe og Eritrea sluttede sig til de lande med den højeste vækst i udnyttelsen af GSP, som alle var begunstigede lande under EBA-ordningen. De sektorer, der stod bag væksten, varierede fra land til land. I Benin blev de største stigninger registreret inden for tekstiler (S-11a og S11-b).

Figur 5. De fire lande med den største vækst i udnyttelsen af GSP (2022-2024)

b) Overholdelse af internationale konventioner og aftaler

GSP-begunstigede lande gør generelt fortsat fremskridt med hensyn til bæredygtig udvikling og overholdelsen af de internationale principper og standarder, der indgår i GSP-betingelserne.

Selv om ratifikation af internationale konventioner i sig selv ikke er tilstrækkelig til at opretholde internationale standarder, er det et grundlæggende første skridt. De fleste GSP-begunstigede lande har en høj ratifikationsgrad for de relevante internationale konventioner. Blandt de EBA-begunstigede lande (som ikke er underlagt forpligtelsen til formelt at ratificere de GSP-relevante konventioner) har f.eks. Bangladesh – det EBA-begunstigede land, der drager størst fordel af ordningen – ratificeret alle 27 konventioner, der i øjeblikket er opført i GSP-forordningen, samt de yderligere konventioner, der vil blive indført med den nye GSP-forordning.

De begunstigede landes ratifikationsindsats rækker typisk ud over den formelt fastlagte liste over relevante konventioner og aftaler, der er opført i GSP-forordningen. Alle otte GSP+-begunstigede lande har f.eks. ratificeret konventionen om rettigheder for personer med handicap og er parter i Parisaftalen, som ikke er opført i den gældende GSP-forordning, men som vil blive en del af ordningen fra 2027.

Et stort antal GSP-begunstigede lande har også gjort fremskridt med ratifikationen af de nyligt fastlagte grundlæggende konventioner fra Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen samt andre ILO-konventioner, f.eks. om arbejdstilsyn og trepartsforhandlinger, som heller ikke er opført i den gældende GSP-forordning.

Som det yderligere fremgår af afsnit 4b) nedenfor og af de SWD'er, der ledsager denne rapport, er navnlig GSP+ fortsat en stærk og struktureret ramme, der forbinder handel med bæredygtig udvikling, og en platform for politisk dialog og reformer. GSP+ giver også de begunstigede lande stærke incitamenter og gode muligheder for at overholde internationalt anerkendte standarder, som de selv har besluttet at forpligte sig til.

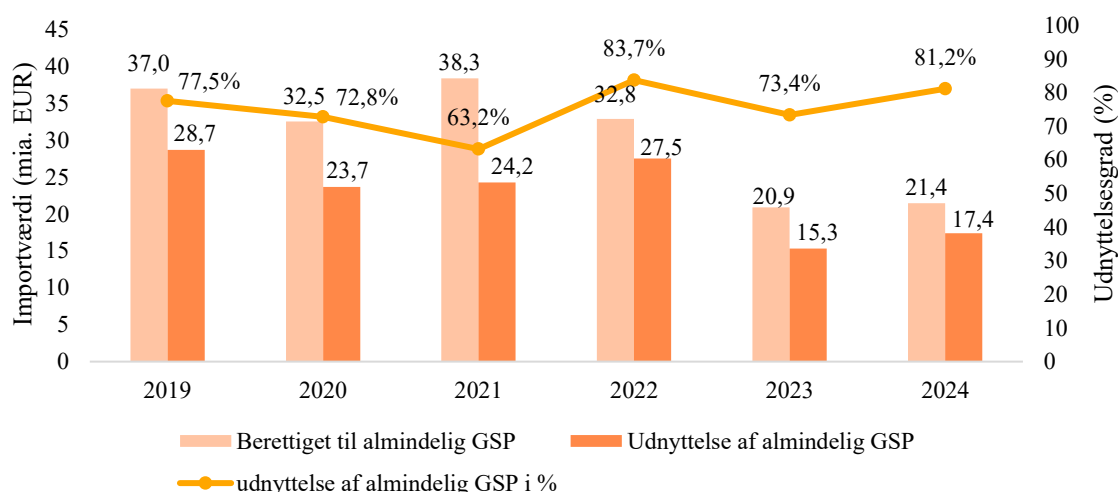
4. DE TRE ORDNINGER

a) Almindelig GSP

I rapporteringsperioden udgjorde importen fra de lande, der er omfattet af den almindelige GSP-ordning, fortsat en betydelig andel af den samlede GSP-import, nemlig 29,3 % i 2024. De vigtigste produktgrupper under almindelig GSP i 2024 var beklædning (S-11b), fodtøj (S-12a)

og kemiske produkter (S06b). Blandt de 11 nuværende lande, der er omfattet af almindelig GSP (med Vanuatu tilføjet i 2025), var Indien og Indonesien de største begunstigede, idet Indien i 2024 tegnede sig for import til EU under GSP-præferencer til en værdi af 11,7 mia. EUR, efterfulgt af Indonesien med 5,56 mia. EUR. Dette vil imidlertid ændre sig, eftersom Indien ud over Indonesien og Kenya (jf. afsnit 2) forventes at udgå af almindelig GSP og dermed af ordningen, når den bilaterale handelsaftale med EU (forhandlingerne blev afsluttet i februar 2026) begynder at finde anvendelse, og den efterfølgende toårige overgangsperiode udløber.

Figur 6. Udviklingen i almindelig GSP-berettiget import, udnyttet import og udnyttelsesgraden

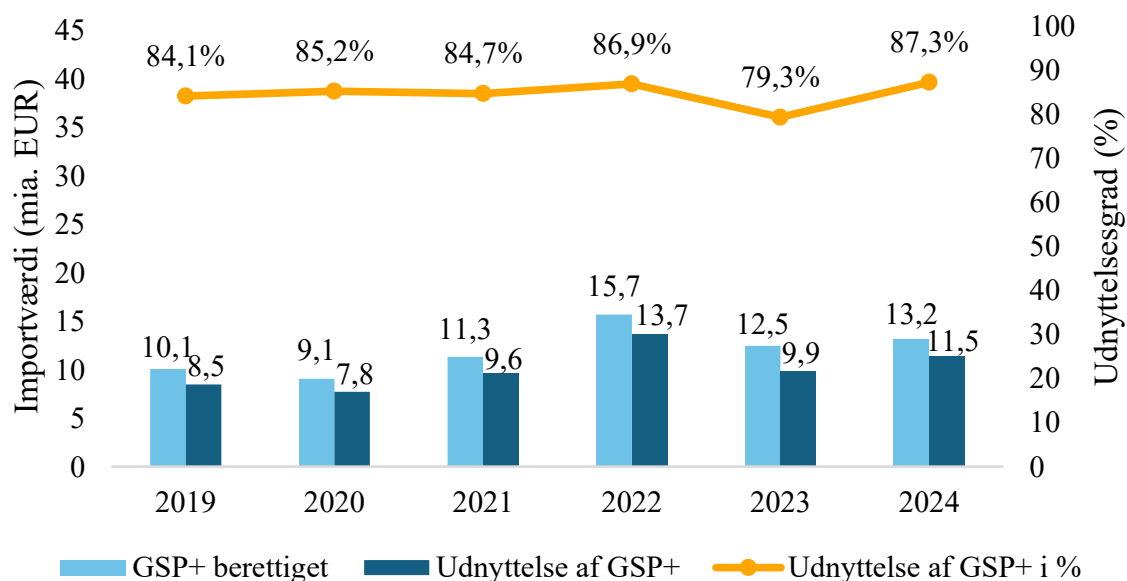

Selv om udnyttelsesgraden under almindelig GSP er meget svingende, er både den berettiget import og den import, hvor GSP-præferencerne faktisk blev anvendt, faldet siden niveauet før covid-19, fra 37 mia. EUR i berettiget import og 29 mia. EUR i udnyttet import i 2019 til henholdsvis 21 mia. EUR og 17 mia. EUR i 2024. Dette skyldtes hovedsagelig, at lande udgik af almindelig GSP, navnlig Vietnam fra januar 2023, efter udløbet af overgangsperioden, efter at landet, som tidligere var den største begunstigede, indgik en frihandelsaftale med EU i 2020. Desuden overgik Usbekistan til GSP+ i april 2021.

b) GSP+

Udviklingen i GSP+-importen er forholdsvis positiv, når der ses bort fra covid-19-genopretningen i 2022 og energipriseffekterne. GSP+-berettiget import steg fra niveauet før covid-19 på 10 mia. EUR i 2019 til 13 mia. EUR i 2024. Dermed steg importen, hvor præferencerne faktisk blev anvendt, til 11 mia. EUR i 2024.

Figur 7. Udviklingen i GSP+-importen og udnyttelsesgraden

Præferenceudnyttelsesgraden for EU-import under GSP+-ordningen steg fra 86,9 % i 2022 til 87,3 % i 2024. Denne beskedne forbedring fulgte efter et fald i 2023, hvor graden var nede på 79,3 %.²⁷

Pakistan var den største GSP+-begunstigede med EU-import under anvendelse af præferencerne på 7,1 mia. EUR. Filippinerne fulgte efter med ca. 2,3 mia. EUR i EU-import, og Sri Lanka var den tredje største GSP+-begunstigede målt i værdi med 1,5 mia. EUR.

Hvad angår overholdelsen af de internationale konventioner, der er opført i GSP-forordningen, har alle GSP+-begunstigede lande i rapporteringsperioden opretholdt fuld ratifikation af de 27 GSP-relevante internationale konventioner og aftaler og ikke taget nye forbehold.

Denne rapport ledsages af otte landespecifikke arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene, der indeholder fuldstændige oplysninger om GSP+-begunstigede landes forpligtelser vedrørende menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og klima samt god regeringsførelse og om EU's samarbejde med disse partnerlande på disse områder. Som det beskrives nærmere i disse SWD'er, blev der konstateret mange positive udviklinger i rapporteringsperioden, men der er fortsat udfordringer.

Mange af de nuværende GSP+-begunstigede lande styrkede **menneskerettighedslovgivningen** og de institutionelle ordninger i den periode, der er omfattet af denne rapport. Eksempelvis styrkede Kirgisistan, Usbekistan, Sri Lanka og Pakistan alle lovgivningen mod vold i hjemmet, mens Bolivia, Mongoliet, Usbekistan og Filippinerne vedtog reformer vedrørende børnebeskyttelse. Pakistan begrænsede anvendelsesområdet for dødsstraf og vedtog gennemførelsesbestemmelser til loven om bekæmpelse af tortur samt nye love om begrænsning af børneægteskaber i Balochistan og Islamabad. Sri Lanka styrkede de nationale menneskerettighedsinstitutioner, og Filippinerne oprettede nye tilsynsmekanismer og tværministerielle koordineringsorganer for menneskerettigheder.

De fleste GSP+-begunstigede lande gjorde også fremskridt med hensyn til **arbejdstagerrettigheder**. Mongoliet var f.eks. først til at indføre et modul om tvangsarbejde i

den private økonomi som led i en national arbejdsstyrkeundersøgelse og medtog et afsnit om arbejde udført som led i værnepligt. Der blev fortsat gjort en indsats for at udrydde tvangsarbejde i Usbekistan, og Filippinerne udarbejdede en køreplan for at fremme foreningsfriheden og en strategi for at reducere børnearbejde. Pakistan ratificerede ILO-protokollen til konventionen om tvangsarbejde og iværksatte et initiativ for arbejdstageres overgang fra den uformelle til den formelle økonomi for yderligere at fremme anstændigt arbejde. Flere begunstigede lande indførte foranstaltninger til at reducere børnearbejde og styrke rammerne for bekæmpelse af menneskehandel.

Mange GSP+-begunstigede lande fastholdt også deres engagement i **miljøbeskyttelse** ved at indsende gennemsigtighedsrapporter på klimaområdet i henhold til de relevante multilaterale miljøaftaler, styrke lovgivning og handlingsplaner vedrørende biodiversitet og beskyttede områder i overensstemmelse med konventionen om biologisk mangfoldighed, fremme gennemførelsen af Montrealprotokollen²⁸ og gennemføre planlægning af tilpasning til og modvirkning af klimaændringer med tilknytning til nationalt bestemte bidrag (NDC'er) med henblik på at sikre gennemførelsen af Parisaftalen.

Forvaltningen med hensyn til narkotikakontrol og korruptionsbekæmpelse blev forbedret i en række lande. Dette omfattede ajourførte politikker med henblik på at bekæmpe korruption i Bolivia, Kirgisistan, Pakistan og Sri Lanka.

Der er dog fortsat udfordringer med hensyn til gennemførelsen af GSP+-forpligtelserne.

Tværgående bekymringerne med hensyn til **menneskerettighederne**, som er fælles for mange GSP+-begunstigede lande, omfatter utilstrækkelig domstolsuafhængighed og begrænset adgang til retsmidler og til, at der drages ansvar for krænkelser og overgreb, begrænsninger af civilsamfundets råderum, ytringsfriheden og mediefriheden, rapporter om tortur, manglende ansvarlighed og ufuldstændig tilpasning af de nationale rammer til konventionen mod tortur²⁹, vedvarende kønsbestemt vold, som fortsat finder sted ustraffet og strukturel forskelsbehandling af minoriteter og LGBTIQ+-personer. I nogle GSP+-begunstigede lande stod beskyttelsen af socioøkonomiske rettigheder i kontrast til svage strategier til bekæmpelse af fattigdom, begrænsede uddannelsesmuligheder, store mangler i de sociale beskyttelsessystemer eller manglende støtte til kvinders økonomiske myndiggørelse. Der er også fortsat betydelige datamangler, navnlig vedrørende kønsbestemt vold, efterforskning af tortursager, børnearbejde og retsforfølgning i sager om menneskehandel.

Tilsvarende gælder det for **arbejdstagerrettigheder**, at selv om lovgivningsrammerne blev forbedret, er gennemførelsen og håndhævelsen fortsat svingende, og arbejdstilsynsmyndighederne står ofte over for kapacitetsbegrænsninger. Samlet set består forskelsbehandling af alle sårbare grupper fortsat. Foreningsfriheden er fortsat begrænset i flere jurisdiktioner, og overenskomstdækningen er begrænset i mange sammenhænge. Børnearbejde og tvangsarbejde forekommer fortsat, navnlig i landbruget og den uformelle sektor. Arbejdstagerrettighederne for kvindelige arbejdstagere bør fortsat forbedres. Datamangler vedrørende alle de ILO-konventioner, der er relevante for GSP+, bør afhjælpes uden ophold.

Mange GSP+-begunstigede lande stod også over for udfordringer inden for **miljøbeskyttelse**, herunder forsinkelser i miljørapporteringen (f.eks. inden for rammerne af Stockholmkonventionen³⁰, CITES³¹ og Cartagenaprotokollen³²), kapacitets- og ressourcebegrænsninger, som påvirkede håndhævelsen, samt betydelig klimasårbarhed, der belastede de institutionelle systemer. Selv om forpligtelserne er ambitiøse, halter gennemførelsen ofte bagefter.

Forvaltningen kunne styrkes gennem en stærkere indsats for at bekæmpe narkotikahandel, forbedrede efterspørgselsrelaterede foranstaltninger i overensstemmelse med internationale menneskerettighedsstandarder og en øget indsats mod korruption.

Desuden forværrede økonomiske kriser (Bolivia og Sri Lanka) og naturkatastrofer (Pakistan, Filippinerne og Sri Lanka) de strukturelle udfordringer og hæmmede yderligere gennemførelseskapaciteten i rapporteringsperioden.

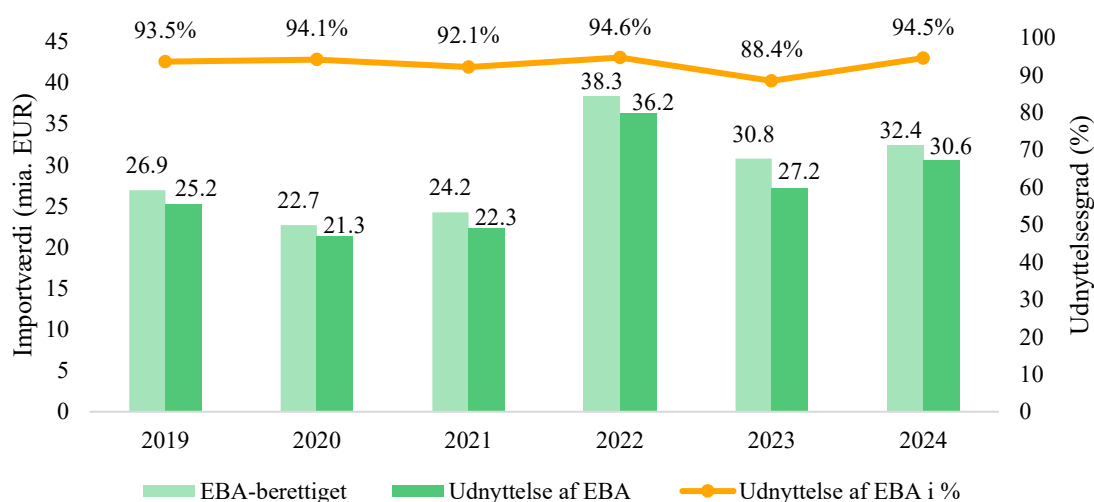
EU-partnerskabsprojekter kan gennem samarbejde bidrage til at håndtere nogle af disse udfordringer, og de landespecifikke foranstaltninger er beskrevet i de GSP+-SWD'er, der ledsager denne rapport.

c) "Alt undtagen våben"-ordningen

i. Økonomiske data

Fordele ved EU's GSP er størst for EBA-begunstigede lande. Præferenceimporten fra EBA-begunstigede lande udgjorde 30,6 mia. EUR i 2024 mod 25,2 mia. EUR i 2019.

Figur 8. Udviklingen i EBA-importen og udnyttelsesgraden

Udnyttelsesgraden under EBA-ordningen svingede kun svagt mellem 2022 og 2024. Udnyttelsesgraden var på 94,6 % i 2022, faldt derefter til 88,4 % i 2023 og steg efterfølgende igen til 94,5 % i 2024. I 2022 toppede importen under EBA-ordningen som følge af genopretningen efter covid-19 og de ovenfor nævnte energipriser. Ser man på udviklingen over tid, ses en stigning fra importen i 2019 før covid-19 (27 mia. EUR i præferenceberettiget import, hvoraf import til en værdi af 25 mia. EUR gjorde brug af EBA-præferencer) til 2024 (32 mia. EUR i præferenceberettiget import, hvoraf import til en værdi af 31 mia. EUR gjorde brug af EBA-præferencer).

Figur 9. EU-import efter GSP-ordning og fra EBA-begunstigede lande omfattet af øget samarbejde

	EU-import fra GSP (mio. EUR), eksklusive ikkepræference				andel af importen fra EBA-lande 2022-2024
	2019 ³³	2022	2023	2024	

GSP (alle)	62 326	77 393	52 419	59 450	
Almindelig GSP	28 665	27 489	15 331	17 402	
GSP+	8 496	13 662	9 896	11 476	
EBA (alle)	25 164	36 243	27 192	30 573	
EBA (kun Afrika)	2 782	4 141	3 151	3 888	11,9 %
Øget samarbejde under EBA					
Bangladesh	15 366	23 134	17 064	19 019	63,0 %
Cambodja³⁴	4 174	4 324	3 534	4 207	12,8 %
Myanmar	2 471	4 112	2 993	2 962	10,7 %

I rapporteringsperioden og sammenlignet med niveauerne før covid-19 er den relative betydning af EBA som helhed, men navnlig af EBA-begunstigede lande på det afrikanske kontinent, fortsat steget. Samtidig var tre af de største EBA-begunstigede lande fortsat omfattet af et øget samarbejde. Der redegøres nærmere for disse tendenser nedenfor i rapporten.

ii. Begunstigede lande, der rykker op

Formålet med GSP er at fremme økonomisk udvikling. Det er derfor godt nyt, når begunstigede lande rykker op fra deres status som mindst udviklede lande, dvs. når de udtræder af LDC-kategorien og derefter forlader EBA-ordningen efter en overgangsperiode. De har fortsat mulighed for at ansøge om GSP+ for at bevare størstedelen af fordelene.

I den nærmeste fremtid forventes flere lande at rykke op. **Bangladesh, Laos, og Nepal** forventes at udtræde af LDC-kategorien i 2026³⁵, **Salomonøerne** forventes at udtræde af LDC-kategorien i 2027 og **Cambodja og Senegal** forventes at udtræde af LDC-kategorien i 2029.

Ved den treårige gennemgang i 2024, som blev foretaget af FN's Komité for Udviklingspolitik (CDP), blev Republikken **Rwanda, Uganda og Tanzania** for første gang anset for at have opfyldt tærsklerne for udtræden af LDC-kategorien. Alle tre lande opfyldte to af de tre kriterier. Disse lande skal vurderes igen i 2027 og kan, hvis de opfylder kriterierne for anden gang, indstilles til udtræden af LDC-kategorien.

Kiribati og Tuvalu blev indstillet til udtræden af LDC-kategorien i henholdsvis 2018 og 2012, men ECOSOC³⁶ udsatte en afgørelse om deres udtræden. I 2024 besluttede ECOSOC under henvisning til sin afgørelse fra 2021 om at udsætte behandlingen af deres udtræden til 2024 endvidere at behandle deres udtræden på et senere tidspunkt.

Ved den treårige gennemgang i 2024 besluttede FN's Komité for Udviklingspolitik (CDP) at udsætte sin afgørelse om udtræden af LDC-kategorien for **Myanmar og Timor-Leste** til 2027.

For de nuværende EBA-begunstigede lande vil en overgang til GSP+ efter udtræden af LDC-kategorien bevare et i store træk tilsvarende besparelsesniveau, nemlig omkring 3,3 mia. EUR i 2024, hvorimod en overgang alene til almindelig GSP vil reducere besparelserne til omkring 0,75 mia. EUR, dvs. en reduktion på ca. 80 % (se figur 10). Overgang til GSP+ kan aldrig fuldt ud kompensere for EBA-status, da den bl.a. indebærer, at landene bliver omfattet af visse særlige beskyttelsesforanstaltninger og strengere oprindelsesregler, som normalt reducerer de

præferencer, der faktisk kan gøres gældende. Dette er især tydeligt for lande, der eksporterer beklædning.

Ud over de generøse overgangsperioder vil EU fortsat støtte lande, der udgår af EBA-ordningen – navnlig begunstigede lande, som efterfølgende ønsker at blive omfattet af GSP+-ordningen – for at undgå eventuelle negative virkninger for eksportører fra disse lande og for EU-virksomheder, der handler med dem.

Figur 10: Anslåede toldbesparelser/indtægtsgevinster under EBA sammenlignet med GSP+ eller almindelig GSP for de samme begunstigede lande i 2024 (mia. EUR)

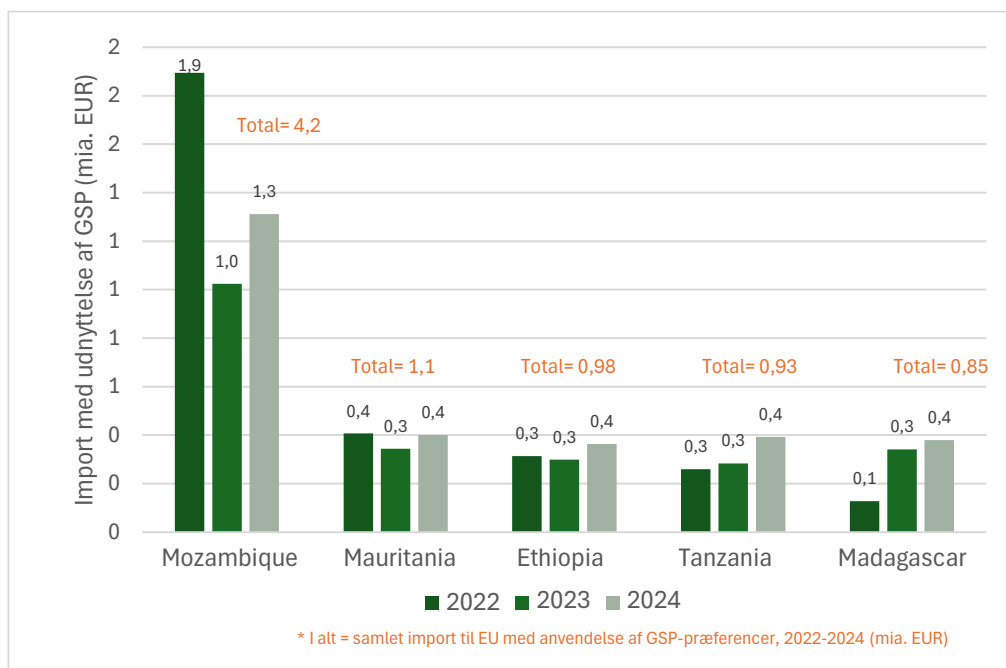

iii. Styrkelse af Afrikas konkurrenceevne

Tre fjerdedele af de EBA-begunstigede lande ligger på det afrikanske kontinent (33 af 46³⁷). Snart vil afrikanske lande udgøre den dominerende gruppe i EBA i betragtning af antallet og størrelsen af de asiatiske begunstigede lande, der forventes at udgå af ordningen. Alle tre ordninger under EU's GSP er vigtige søjler i EU's støtte til Afrikas økonomiske diversificering og integration i de globale værdikæder, men EBA skiller sig ud.

EU's præferenceimport fra afrikanske EBA-begunstigede lande udgjorde 3,9 mia. EUR i 2024 mod 2,8 mia. EUR i 2019 (se også tabel/figur 9 ovenfor). Udnyttelsesgraden for EBA-præferencerne var 88,9 % i 2024, hvilket viser en øget anvendelse af præferencerne blandt afrikanske begunstigede lande i de seneste år, men også et potentiale for yderligere forbedringer. Takket være EBA-ordningens toldfri adgang blev afrikanske EBA-begunstigede lande fritaget for ca. 213 mio. EUR i EU-importtold i 2024. I perioden 2022-2024 var de største afrikanske EBA-eksportører Mozambique (4,2 mia. EUR), Mauretanien (1,2 mia. EUR), Etiopien (975,5 mio. EUR), Tanzania (934,7 mio. EUR) og Madagaskar (848,1 mio. EUR).

Figur 11: De fem største EBA-begunstigede lande i Afrika (samlet EBA-udnyttet import, mio. EUR)

Som anført ovenfor nyder nogle få afrikanske lande uden for EBA godt af andre GSP-ordninger. Nigeria, Republiken Congo og Kenya er omfattet af almindelig GSP (Kenya udgår i 2027 som følge af, at den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Kenya finder anvendelse fra den 1. juli 2024), mens Kap Verde nyder godt af GSP+. I perioden 2022-2024 udgjorde den samlede EU-import, hvor GSP-præferencer blev udnyttet, fra disse fire afrikanske lande 579,4 mio. EUR, hvor Nigeria tegnede sig for den største andel (372,4 mio. EUR med en udnyttelsesgrad på 70 %), efterfulgt af Kap Verde (172,5 mio. EUR, udnyttelsesgrad på 85 %), Kenya (15,7 mio. EUR, udnyttelsesgrad på 1 %³⁸) og Republiken Congo (18,7 mio. EUR, udnyttelsesgrad på 58 %). Det er navnlig værd at bemærke, at Kap Verdes GSP+-status giver væsentligt større toldfritagelser end almindelig GSP ville have gjort (12,0 mio. EUR mod 3,9 mio. EUR), hvilket svarer til yderligere 8,1 mio. EUR i præferencer.³⁹

Sammenlignet med lignende ordninger, hvorigennem andre udviklede lande yder ensidige præferencer, har EU's EBA det største antal forskellige eksporterede produkter (53 % af de samlede toldpositioner)⁴⁰, hvilket viser, at EU's import fra LDC-lande er meget diversificeret. Ifølge UNCTAD⁴¹ giver EU's EBA de største toldbesparelser i absolutte tal sammenlignet med USA's, Japans og Canadas ordninger⁴². I modsætning til særordninger, som Kina eller USA tilbyder Afrika, skiller EBA-ordningen sig ikke blot ud ved automatisk at omfatte alle LDC-land, men også ved ikke at have nogen udløbsdato. Dette unikke træk skaber langsigtet sikkerhed for erhvervslivet og giver betydelige fordele for afrikanske begunstigede lande: Ved at fjerne behovet for periodiske fornyelser, som er typiske for andre landes GSP-ordninger, styrker EBA investorenes tillid, letter strategiske investeringsbeslutninger og fremmer diversificeringen af eksportstrukturene. Dette er særligt relevant i en tid med yderligere udfordringer for udviklingslandene, som møder mindre støtte og større vanskeligheder med at få adgang til visse andre markeder.

EBA-ordningen og dens generøse markedsadgang for LDC-lande i Afrika og andre regioner er således et bevis på EU's stærke vilje til fortsat at støtte vækst og bæredygtig udvikling i LDC-

lande og deres yderligere integration i den globale økonomi gennem åbne, stabile og forudsigelige handelsbetingelser.

iv. Øget samarbejde

Parallelt med den løbende overvågning af GSP+-begunstigede lande gennemfører Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten også processer med øget samarbejde for at støtte og tilskynde enkelte EBA-begunstigede lande til at forbedre deres resultater på kritiske områder med relevans for GSP, navnlig de relevante centrale internationale konventioner om menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder. Dette øgede samarbejde med **Bangladesh**, **Cambodja**⁴³ og **Myanmar** er også særligt relevant i lyset af deres meget store andel af EU's samlede import under EBA-ordningen som vist i tabel/figur 9 ovenfor. Samtidig befinder de sig i meget forskellige politiske, økonomiske og udviklingsmæssige situationer, hvilket har ført til iværksættelsen af en særlig proces med øget samarbejde for hver af dem med forskellig tilgang og forskelligt fokus. De respektive samarbejder tager også højde for alle tilgængelige EU-instrumenter – uden for EBA – med henblik på at håndtere de identificerede problemer. Flere oplysninger om de tre EBA-begunstigede lande, der er omfattet af øget samarbejde, findes i de særlige arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne rapport.

5. PARTNERSKABER OG SAMARBEJDE/STØTTE TIL GSP-BEGUNSTIGEDE LANDE

Selv om GSP er et omfattende redskab til at støtte langsigtet bæredygtig udvikling i de begunstigede lande, skal handelspolitikken kobles sammen med udviklingspolitik og -samarbejde for at opnå den ønskede virkning⁴⁴. De fleste af EU's flerårige vejledende programmer for 2021-2027, der fastlægger EU's prioriterede områder og specifikke mål for udviklingssamarbejdet, omfatter støtte til bæredygtig vækst og anstændig beskæftigelse med rimelige og retfærdige arbejdsvilkår. De flerårige vejledende programmer yder også omfattende støtte til arbejdet med ratificering og effektiv gennemførelse af konventioner og tilsagn vedrørende god regeringsførelse, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og miljøstandarder. For de otte GSP+-begunstigede lande lægger samtlige flerårige vejledende programmer særlig vægt på overholdelse af GSP+ og på støtte til de relevante områder inden for bæredygtig udvikling.

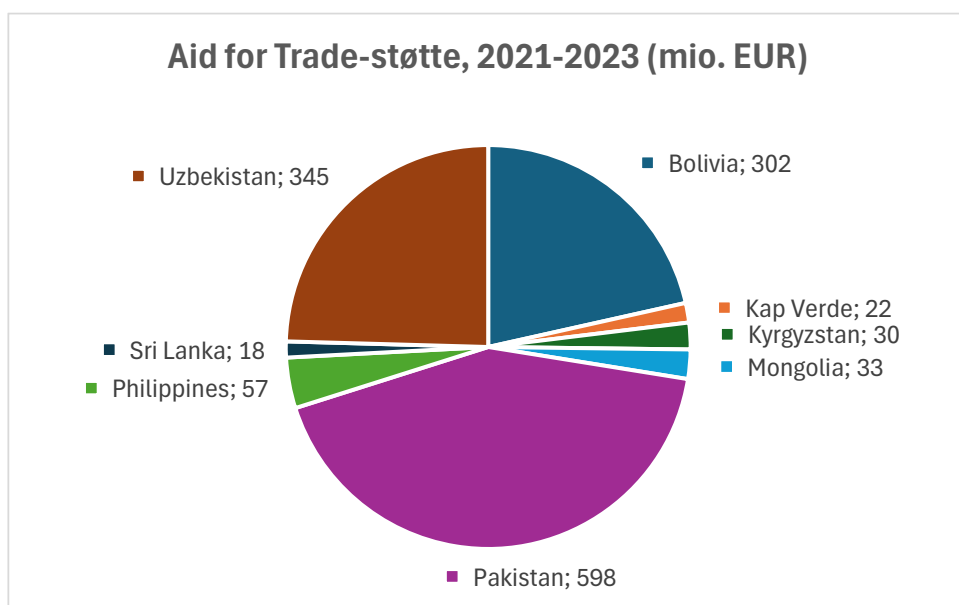
Arbejdstagerrettigheder var et særligt fokusområde i projektet "Trade for Decent Work" (2019-2021 og 2022-2024, 6 mio. EUR), der blev medfinansieret af EU og Finland og gennemført af ILO. Det fremmede gennemførelsen af ILO's grundlæggende konventioner i syv lande under EU's GSP+- og EBA-ordninger (Bangladesh, Kap Verde, Mongoliet, Madagaskar, Mozambique, Pakistan og Filippinerne).

Et andet element i EU's støtte til de GSP-begunstigede lande, som mere udtrykkeligt fokuserer på at sikre, at handel kan anvendes som et redskab til bæredygtig udvikling, er Aid for Trade-initiativet⁴⁵. Via Aid for Trade støtter EU partnerlandene i at skabe de rette rammer for handel, så konkurrenceevnen styrkes, og en bæredygtig integration i verdensøkonomien fremmes.

EU har sammen med sine medlemsstater været den største bidragsyder til Aid for Trade, siden initiativet blev lanceret. I 2023⁴⁶ afsatte EU 16,2 mia. EUR til partnerlande inden for Aid for Trade, hvoraf mange er GSP-begunstigede lande. Ser man specifikt på GSP+-begunstigede lande, støtter EU dem som nævnt ovenfor i at opfylde kravene i denne ordning, men hjælper

dem også gennem Aid for Trade til fuldt ud at udnytte de præferencer, der indrømmes under ordningen. EU's Aid for Trade-finansiering til de otte GSP+-begunstigede lande i 2021-2023 udgjorde i alt 1,4 mia. EUR og fokuserede på områder som opbygning af infrastruktur, forbedring af produktionskapaciteten (herunder reform af investeringsklimaet og udvikling af værdikæder), handelslettelser samt gennemførelse og overholdelse af standarder og meget mere.

Figur 12. EU's Aid for Trade-finansiering til GSP+-begunstigede lande, i alt 1,4 mia. EUR, 2021-2023

Endelig støtter Aid for Trade de handels- og investeringsfremmende rammer under Global Gateway⁴⁷, som er en flagskibsstrategi, der blev lanceret i 2021 for at mobilisere investeringer i prioriterede sektorer. I overensstemmelse med EU's geopolitiske ambitioner og engagement i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling har Global Gateway-strategien til formål at fremme intelligente, rene og sikre investeringer inden for det digitale område, energi og transport og styrke sundheds-, uddannelses- og forskningssystemer i hele verden, samtidig med at universelle værdier og høje standarder, god regeringsførelse og gennemsigtighed fremmes.

EU støttede også tilvejebringelsen af omfattende, gennemsigtige, centraliserede oplysninger om GSP for både begunstigede lande, virksomheder, civilsamfundet og politiske beslutningstagere via GSP Hub-projektet. GSP Hub blev lanceret i 2019 og havde til formål at forbedre kendskabet til og gennemsigtigheden af GSP, dens økonomiske fordele og overvågningen heraf via et særligt websted⁴⁸, skriftlige publikationer og en række oplysningsarrangementer i Europa og i GSP-begunstigede lande. Vedligeholdelsen og ajourføringen af webstedet vil fortsætte under den nye GSP-forordning.

6. KONKLUSIONER

I den sidste GSP-overvågningscyklus under GSP-forordningen fra 2012 (2023-2025) bidrog ordningen fortsat til at opfylde sine hovedmål om at fremme økonomiske fremskridt og bæredygtig udvikling i de begunstigede lande.

EU's GSP gav betydelige økonomiske fordele for partnerlandene samt for EU-importører og forbrugere og forblev en kilde til stabilitet og forudsigelighed i tider præget af handelsmæssig, økonomisk og geopolitisk volatilitet.

I 2024 importerede EU varer til en værdi af næsten 60 mia. EUR under GSP-præferencerne, til gavn for både EU-importører og begunstigede lande. Den samlede import under GSP-præferencerne i 2022-2024 svingede i takt med de bredere tendenser, men lå fortsat en smule over niveauet før COVID-19, når der tages højde for, at flere store begunstigede lande udgik af GSP-ordningen.

Den største gruppe af begunstigede lande, både målt efter antal lande og efter importværdi, var fortsat de mindst udviklede lande under EBA-ordningen, som også har de højeste udnyttelsesgrader på næsten 95 %. EBA's relative betydning vil fortsat stige, efterhånden som store begunstigede lande omfattet af den almindelige GSP-ordning (Indien og Indonesien) og GSP+ (Filippinerne) opgraderer deres handelsforbindelser med EU gennem frihandelsaftaler og udgår af GSP. Fremadrettet forbedres de økonomiske forhold fortsat i de fleste GSP-begunstigede lande, og flere er på vej til at udtræde af FN's kategori over mindst udviklede lande. Dette afspejler udviklingsindsatsens succes og det positive bidrag fra EU's GSP i disse lande.

Som følge heraf vil antallet af lande, der nyder godt af EU's ensidige præferenceordning, fortsat falde. GSP vil fortsat spille en vigtig rolle, fordi ordningen vil ledsage begunstigede lande, der udgår af ordningen, gennem overgangsperioder, og fordi den fortsat vil indrømme EBA-præferencer til de tilbageværende mindst udviklede lande, navnlig på det afrikanske kontinent. I lyset af EU's unikke EBA-tilbud til afrikanske lande vil Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten – både i hovedkvarterne og gennem EU-delegationerne – gøre yderligere bestræbelser på at styrke kommunikationen og dialogen om GSP for at øge EBA's synlighed, kendskab og anvendelse på det afrikanske kontinent.

Ud over EBA medfører GSP+ fortsat betydelige fordele: I alt er fire af de ti største begunstigede lande under hele GSP-ordningen GSP+-begunstigede lande, og næsten 20 % af al EU-import under GSP stammer fra GSP+-begunstigede lande. Samtidig bidrager GSP+ fortsat til sit mål om at skabe incitament til bæredygtig udvikling og god regeringsførelse på grundlag af internationalt aftalte og anerkendte standarder. Selv om situationen fortsat er udfordrende i mange GSP+-begunstigede lande, er den detaljerede overvågning og dialog inden for GSP+ fortsat en unik platform for drøftelser og en drivkraft for forbedringer over tid.

EU har forlænget GSP med endnu et årti, og den nye GSP-forordning forventes at finde anvendelse fra den 1. januar 2027. Med de nye GSP-regler sikrer EU kontinuiteten i sit attraktive tilbud om ensidige handelspræferencer gennem de tre særlige ordninger. Det bekræfter EU's mangeårige vilje til at støtte vækst og bæredygtig udvikling i vores partnerlande i hele verden gennem generøse, stabile og forudsigelige handelsvilkår.

Inden de nye GSP-bestemmelser finder anvendelse, vil denne rapport og de ledsagende SWD'er udgøre et solidt referencegrundlag. Dette gælder navnlig de nuværende GSP+-begunstigede lande, som skal ansøge på ny, hvis de fortsat ønsker at nyde godt af GSP+ fremover. Det gælder også for de nuværende EBA-begunstigede lande, som ønsker at ansøge om GSP+-status, når de er udtrådt af kategorien mindst udviklede lande. EU er fortsat indstillet på at støtte de begunstigede lande gennem sådanne overgange.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 af 25. oktober 2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 732/2008.

² 2023 (JOIN(2023) 34 final).

³ Nogle af de elementer, som er omfattet af den nuværende rapporteringsperiode, blev allerede behandlet i den foregående rapport fra 2023 (JOIN(2023) 34 final).

⁴ Begunstigede lande under den almindelige GSP-ordning: Republikken Congo, Cookøerne, Indien, Indonesien, Kenya, Mikronesien, Nigeria, Niue, Syrien, Tadsjikistan og Vanuatu.

⁵ GSP+-begunstigede lande: Bolivia, Kap Verde, Kirgisistan, Mongoliet, Pakistan, Filippinerne, Sri Lanka og Usbekistan.

⁶ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2025/1951 af 29. september 2025 om ændring af bilag II, IV og VII til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012, http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1951/oj, (i det følgende benævnt: Kommissionens delegerede forordning (EU) 2025/1951 af 29. september 2025). Den nye omfattende økonomiske partnerskabsaftale (CEPA) forventes at regulere de fremtidige handelsforbindelser mellem EU og Indonesien. Alle links i dette dokument var ajourførte pr. 28. april 2026.

⁷ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2025/214 af 28. november 2024 om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 for så vidt angår Kenya, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2025/214/oj.

⁸ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2024/1363 af 12. marts 2024 om ændring af bilag IV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 med henblik på at lade Bhutan udgå af listen over begunstigede lande under den særlige ordning for de mindst udviklede lande,

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1363/oj.

⁹ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2025/1951 af 29. september 2025.

¹⁰ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2025/1951 af 29. september 2025.

¹¹ Varegraduerung sikrer, at der gives præferencer til de lande og varer, der har størst behov, og dermed undgås konkurrencepres blandt GSP-begunstigede lande.

¹² Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2023/2780 af 14. december 2023 om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2022/1039 for så vidt angår forlængelse af suspensionen af visse toldpræferencer for visse GSP-begunstigede lande, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2780/oj.

¹³ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2025/1909 af 24. september 2025 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 for så vidt angår suspensionen for årene 2026-2028 af visse toldpræferencer for visse GSP-begunstigede

lande, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1909/oj.

¹⁴ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2024/842 af 11. marts 2024 om genindførelse af beskyttelsesforanstaltninger vedrørende importen af indica-ris med oprindelse i Cambodja og Myanmar/Burma, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/842/oj.

¹⁵ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2025/1206 af 19. juni 2025 om suspension af GSP+-toldpræferencerne for så vidt angår import af ethanol med oprindelse i Pakistan, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1206/oj.

¹⁶ https://policy.trade.ec.europa.eu/news/commission-proposes-new-eu-generalised-scheme-preferences-promote-sustainable-development-low-income-2021-09-22_da.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2663 af 22. november 2023 om ændring af forordning (EU) nr. 978/2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer,

<http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2663/oj>.

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2026/1395 af 17. juni 2026 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer og om ophævelse af forordning (EU) nr. 978/2012,

ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/1395/oj>.

¹⁹ De fem nye internationale konventioner og aftaler er følgende: den valgfrie protokol til FN-konventionen om barnets rettigheder vedrørende inddragelse af børn i væbnede konflikter (2000), konventionen om rettigheder for personer med handicap (2007), ILO-konvention nr. 81 om arbejdstilsyn (1947), ILO-konvention nr. 144 om trepartsforhandlinger (1976), Parisaftalen om klimaændringer (2015) og FN-konventionen mod grænseoverskridende organiseret kriminalitet (2000) og

²⁰ Kyotoprotokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (1998).

²¹ Kilde til al statistik: Eurostat-data om nominel handel på grundlag af de senest tilgængelige validerede helårsdata pr. september 2025. GSP-statistikkerne omfatter kun varer, der importeres til EU-markedet, dvs. varer, der overgår til fri omsætning i EU. GSP-statistikkerne omfatter ikke anden EU-import, såsom varer, der importeres under toldproceduren for aktiv forædling, eller reimport efter toldproceduren for passiv forædling. Handelsstrømme, der er registreret som "fortrolige", indgår ikke i tallene for GSP+-udnyttelse og for regime 1, normal handel, men de indgår i tallene for den samlede handel (regime 4), https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/ext_go_agg_esms.htm#conf1537195068659.

²² Congo, Cookøerne, Indien, Indonesien, Kenya, Mikronesien, Nigeria, Niue, Syrien, Tadsjikistan og Vanuatu.

²³ Bolivia, Kap Verde, Kirgisistan, Mongoliet, Pakistan, Filippinerne, Sri Lanka og Usbekistan.

²⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240701-1>.

²⁵ Produkter, der nyder godt af GSP, er opdelt i afsnit i henhold til GSP-forordningen. Oplysninger om, hvilke KN-koder der er omfattet af GSP-afsnittene, findes i bilag V til forordning (EU) nr. 978/2012. [EUR-Lex – 02012R0978-20250101 – DA – EUR-Lex](#).

²⁶ Derudover anvender EU i mange områder toldsats på 0 %, uanset GSP-præferencer. Dette gælder naturligvis også for import fra GSP-begunstigede lande, som dermed kan drage fordel af mestbegunstigelsesprincippet i henhold til WTO-reglerne, hvilket gør deres samlede toldfrie import til EU og dermed toldbesparelser endnu større.

²⁷ De sektorer, der havde de største fald i udnyttelsesgraden mellem 2022 og 2023, var huder og læder (S-08a) fra 98,8 % til 65,9 %, kork, halm og fletmaterialer (S-09b) fra 86,3 % til 62,2 % og tekstiler (S-11a) fra 97,1 % til 83,3 %. Alle tre sektorer øgede efterfølgende udnyttelsesgraden det følgende år (2024).

²⁸ Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

²⁹ FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

³⁰ Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte.

³¹ Konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter.

³² Cartagena-protokollen om biosikkerhed under konventionen om biologisk mangfoldighed.

³³ 2019-data er medtaget som referencegrundlag for covid-19.

³⁴ Der blev i 2023 indrømmet udvidet kumulation mellem Cambodja og Vietnam for cykler: Kommissionens afgørelse (EU) 2023/1810 af 19. september 2023 om en anmodning om udvidet kumulation mellem Cambodja og Vietnam, jf. artikel 56, stk. 1, i delegeret forordning (EU) 2015/2446, for så vidt angår de oprindelsesregler, der anvendes med henblik på arrangement med generelle toldpræferencer i henhold til delegeret forordning (EU) 2015/2446 for visse materialer eller dele, der anvendes i produktionen af cykler, <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1810/oj>. EBA-præferencer blev delvis trukket tilbage fra Cambodja ved Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/550 af 12. februar 2020.

³⁵ I februar 2026 anmodede Bangladeshs regering formelt FN om en treårig udsættelse af landets udtræden af LDC-kategorien.

³⁶ De Forenede Nationers Økonomiske og Sociale Råd.

³⁷ São Tomé og Príncipe er ikke længere et mindst udviklet land, men vil fortsat nyde godt af EBA-præferencerne, indtil landet udgår af EBA den 1. januar 2029.

³⁸ De præferencer, der ydes Kenya i henhold til GSP-forordningen, påvirker ikke de markedsadgangspræferencer, der ydes gennem andre instrumenter såsom den såkaldte markedsadgangsforordning, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1076 af 8. juni 2016 om anvendelse af de ordninger for varer med oprindelse i bestemte lande i gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS), der er fastlagt i aftaler om indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler eller i aftaler, som fører til indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler (EUT L 185 af 8.7.2016, s. 1). Dette er især relevant for afskårne blomster.

³⁹ EUROSTAT COMEXT.

⁴⁰ <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:WT/COMTD/LDCW73.pdf&Open=True>.

⁴¹ FN's Konference om Handel og Udvikling.

⁴² UNCTAD, "The Generalized System of Preferences: How much does it matter for developing countries?", UNCTAD/DITC/TSCE/2023/1, 2023, s. vii.

⁴³ EBA-præferencerne blev delvis trukket tilbage for Cambodja ved Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/550 af 12. februar 2020.

⁴⁴ Det fastslås i betragtning 4 til GSP-forordningen, at Unionens fælles handelspolitik skal være forenelig med og konsolidere Unionens politik på området for udviklingssamarbejde. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 978/2012 af 25. oktober 2012 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R0978>.

⁴⁵ Aid for Trade er et WTO-OECD-initiativ fra 2006 og indgår statistisk som en del af den officielle udviklingsbistand (ODA), der omfatter følgende hovedkategorier: teknisk bistand til handelspolitik og handelsregulering, handelsrelateret infrastruktur og opbygning af produktionskapacitet.

⁴⁶ Det seneste år, for hvilket der foreligger data.

⁴⁷ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_da.

⁴⁸ <https://gsphub.eu/>.